

Nyhedsbrev til LO's amter og sektioner #6 / september 2000

LO vil holde på sygemeldte side 2
2-årigt projekt i Århus skal sikre en tidlig indsats over for lønmodtagere, der trues af udstødning på grund af sygdom

Elever støtter skole for fattige. side 4
LO-Skolens vinterskole har i år indsamlet 12.000 kr., der skal sikre børn i Himalaya en ordentlig skoleuddannelse - For pengene rækker langt

Unge skal have et hurtigt svar. side 7
LO starter forsøg med en servicetelefon, hvor unge, som endnu ikke er medlemmer af en fagforening, kan stille spørgsmål om arbejdsmarkedet

Større ansvar for egen læring side 10
Demokrati og udvikling skal gå hånd i hånd i fremtidens voksenuddannelse, fremgår det af månedens indlæg, som tager afsæt i nye rapporter om USR-projektet

LO-link
Nyhedsbrev til LO's amter og sektioner
Udgives af Landsorganisationen i Danmark
Rosenørns Allé 12, 1634 København V
Tlf. 35 24 60 00, fax: 35 24 63 08,
www.lo.dk, e-mail: link@lo.dk

Ansvarshavende redaktør: Hans Jensen.
I redaktionen: Dorte Monggaard, Erik Harr, Peter Lav Hansen, Henrik Rasch og Michael Bræmer. Layout og illustration: LO/Skønvirke. ISSN-nr.: 1398-4519

Grundrettigheder

Den danske model sikret i forslag til EU-charter

LO's krav til politiske og faglige rettigheder er opfyldt i det udspil, som nu er lagt på bordet – Ifølge udvalgets indstilling skal national lovgivning og praksis respekteres

Det fælles EU-udvalg – »konventet« – som sidste år fik til opgave at udarbejde forslag til et charter for grundlæggende rettigheder for borgerne i EU-landene, er nu klar med et oplæg til politisk behandling. Tidsplanen er fulgt, og det betyder, at forslaget som planlagt vil kunne drøftes – og i givet fald vedtages – på det europæiske topmøde i Nice i Frankrig den 7.-9. december.

Trods uenighed i det 62 mand store udvalg valgte regeringernes repræsentanter i sidste fase at skære igennem, så der kunne fremlægges et fælles forslag. Foruden regeringscheferne har de nationale parlamenter, Europaparlamentet og Europarådet udpeget repræsentanter til udvalget, hvis formand har været den tidligere tyske forbundspræsident *Roman Herzog*. De mest fremtrædende danske medlemmer har været *Erling Olsen*, *Claus Larsen-Jensen*, *Eva Tørnæs* og *Jens-Peter Bonde*.

LO har fulgt arbejdet i konventet tæt, efter at hovedbestyrelsen i januar besluttede, at LO skulle arbejde for at styrke de faglige rettigheder i det kommende charter, men uden at fremme en udvikling i retning af Europas forenede stater.

På hovedbestyrelsesmødet den 15. september var Erling Olsen indbudt for at orientere om indholdet af udvalgets forslag og de overvejelser, der lå bag. Konklusionen var, at forslaget, som det ligger, er i overensstemmelse med LO's ønsker, og at der ikke er problemer i forhold til danske holdninger.

Sociale og økonomiske rettigheder

Fra udvalgets side er der lagt op til, at grundrettighederne ikke skal skrives ind i EU-traktaten, men at der er tale om hensigtserklæring. Det hænger sammen med, at der ikke indføres nye grundrettigheder, men at forslaget indeholder en sammenskrivning og stadfæstelse af rettigheder, som EU-landene i forvejen har forpligtet sig over for som medlemmer af Europarådet, FN, ILO mv.

De grundlæggende rettigheder omfatter dels de borgerlige og politiske rettigheder som hidtil. Men som noget nyt sikres også de sociale og økonomiske rettigheder i charteret på lige fod med de øvrige. Dog indstiller udvalget, at de sociale og økonomiske rettigheder ikke skal kunne indbringes for EF-domstolen. Her vil den nationale praksis være afgørende.

Desuden skal subsidiaritetsprincippet være gældende, dvs. at der kun skal være fælles europæiske rettigheder, hvis de samme fordele ikke er sikret på nationalt plan.

For LO har det været helt centralt, at det kommende charter ikke undergraver den danske aftalemodel. Derfor er der tilfredshed med, at domstolens kompetence ikke er blevet udvidet. LO har også været imod en harmonisering af strejkeretten m.v. ud fra de samme overvejelser.

Derfor lægger LO vægt på, at det i forhold til faglige rettigheder understreges, at rettighederne skal være i overensstemmelse med national lovgivning og praksis. Det gælder både i forhold til information og høring samt forhandlingsret og kollektive kampskridt. En tidligere bestemmelse om beskyttelse af den negative foreningsfrihed er udgået.

Ret til familieliv og sundhed

Udvalgets oplæg skal allerede til diskussion på det uformelle EU-topmøde i Biarritz i Frankrig den 13.-14. oktober. Her er der mulighed for, at der politisk vil blive stillet krav om mere vidtgående rettigheder – dels fra nogle af udvalgets egne medlemmer, dels fra andre kræfter i EU. Hvordan den endelige indstilling til Nice-topmødet kommer til at se ud, er derfor endnu uvist.

Det aktuelle forslag til EU-charter indeholder en præambel, syv kapitler og 52 artikler. De syv kapitler omfatter borgernes grundlæggende rettigheder på følgende områder: Den menneskelige værdighed, frihedsrettigheder, ligestilling, solidaritet, medborgerskab, retfærdighed i retssystemet samt almindelige bestemmelser.

Kapitlet om solidaritet beskriver en lang række faglige og sociale rettigheder – herunder ret til information og høring, forhandlingsret og ret til kollektive skridt, ret til arbejdsformidling, beskyttelse mod usaglig opsigelse, rimelige arbejdsforhold, beskyttelse af unge, sammenhæng mellem arbejdsliv og familieliv, social sikring, sundhed, adgang til offentlige serviceydelser, miljøbeskyttelse og forbrugerbeskyttelse.

Det rummelige arbejdsmarked

LO vil holde på folk

Langtidssyge lønmodtagere, der er truet af udstødning, i fokus for projekt i Århus

Der er stadig tendens til, at folk fyres efter længere tids sygefravær. Det sker specielt i det offentlige. Ofte er det ikke engang nødvendigt. Men først og fremmest kan vi ikke være det bekendt over for de pågældende, siger *Hans Halvorsen*, LO-formand i Århus. Og nu vil han prøve at gøre en forskel: 7-800 lønmodtagere, der er truet af udstødning, skal gennem et redningsforsøg, inden det er for sent.

Forsøget skal ske inden for LO-regi i Århus og sættes i gang her i efteråret, når man har fået ansat to projektkonsulenter i "Århus Tværfaglige Erhvervsvejledning". Projekt-perioden er to år, og finansieringen står det sociale koordinationsudvalg i Århus Kommune for.

Inspirationen kommer naturligvis fra ideerne om det rummelige arbejdsmarked. Men også fra to andre steder: For Hans Halvorsen drejer

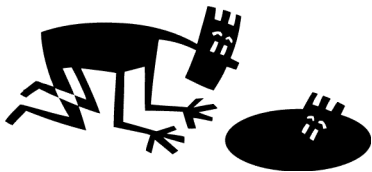
det sig om en moralsk pligt over for de langtidssyge. Men dernæst også om at rette fokus på det langvarige sygefravær, om at skabe et reelt overblik og om at sætte effektivt ind.

– Det er et stort problem, at folk går sygemeldt i alt for lang tid, mener han. Jo længere de er borte fra jobbet på grund af sygdom, jo sværere har de ved at vende tilbage. Og de bliver glemt og glider over i varig bi-stand. Men mange af dem kan komme i arbejde igen, måske efter en omskoling, understreger han.

Rundbordssamtaler

Gennem to år har LO Århus haft en aftale med kommunen om erfa-ringsudveksling, når det gælder langvarig sygdom og arbejdsfasthol-delse. I sommer er der også indgået en samarbejdsaftale med Århus Kommune omkring fleksjob. Desværre har aftalen om behandling af syge medlemmer ikke ført til særlige konkrete resultater.

Til gengæld er nogle store arbejdspladser begyndt at indkalde medar-bejdere, der har et stort sygefravær, til en rundbordssamtale allerede efter 3-4 ugers sygdom – i modsætning til de obligatoriske otte uger. Men det er ikke nok. Så nu vil LO mere på banen i samarbejde med so-cialforvaltningen.

Når der sker for lidt, og det sker for sent, bunder det ofte ikke i mang-lende interesse for de syge, men i manglende overblik over alle de re-gler, der kan tages i brug i en sygdomssituation, mener Hans Halvor-sen. De enkelte fagforeninger og deres tillidsfolk har meget svært ved at overskue hele dette komplekse område. Men det er præcis her, det nye projekt vil sætte ind.

De nye konsulenter skal se på tingene i fugleperspektiv og skabe net-værk på tværs, så de langtidssyge får den bedst mulige hjælp. I praksis skal konsulenterne arbejde tæt sammen med tillidsrepræsentanterne, fagforeningerne og socialforvaltningen om en tidlig og effektiv indsats. Og erfaringerne fra det samarbejde burde kunne bruges ud over for-søgsperioden på to år.

Globalisering

Danskere skal hæve blikket

LO-sektionerne i de største byer vil gøre den internationale økonomiske udvikling nærværende på danske arbejdspladser og få lønmodtagerne til at tænke globalt

De danske lønmodtagere skal til at tænke globalt. Og arbejderbevæ-gelsen skal vende tilbage til sine internationale rødder. Store ord måske. Men dem vil LO's storby-sektioner nu give konkret indhold.

En fælles konference i Århus satte sidst i august fokus på globalisering-en - på at verden skrumper ind, og at den store kapital bolttrer sig i den nye frihed til at flytte penge og produktion. 260 mennesker, for en stor del tillidsfolk, diskuterede bravt en lang torsdag igennem. Og var stort

set enige om, at det her er for vigtigt til, at man overlader det til eliten.

– Vi har været for navlebeskuende i Danmark, siger Hans Halvorsen, formand for LO Århus, og tilføjer: – Som lønmodtagere bliver vi nødt til at hæve blikket og tænke ud over landets grænser.

Han indrømmer, at han, da ideen om at tage globaliseringen op i LO-regi, ikke havde den store viden om global handel og internationale kapitalbevægelser. Men for to år siden stak folk fra LO i København, Århus, Aalborg, Randers, Odense og Esbjerg hovederne sammen og blev enige om at lægge ud med en ambitiøs konference om globalisering.

– De 200 største firmaer i verden omsætter mere end hele Danmark, hver for sig, siger han.

– Det er meget stærke kræfter, vi er oppe imod. Hvis den liberalisering af verdenshandlen, som de forstår at udnytte til det yderste, fører til, at vort aftalesystem og vores velfærdsgoder undergraves, så har globaliseringen både stor og ubehagelig virkning for hver enkelt dansk lønmodtager. Derfor skal vi have faste regler, ellers risikerer vi, at kapitalen sætter dagsordenen. De unge, de stærke og de veluddannede skal nok klare sig i den nye verden, hvor grænserne falder. Men hele vort skattefinansierede velfærdssystem kan være truet, og det vil gå ud over mange, understreger Hans Halvorsen.

På samme tid drejer det sig for ham om solidaritet med verdens fattige. Det er dem, der i en frizone i Indonesien for et par kroner producerer de løbesko, som danskere køber for 1.000. Den slags kan betale sig for Nike. Men lønnen derude er ikke til at leve af. Og han tror ikke, de fleste danskere synes, det er OK. De kender bare ikke til det.

Udfordringen er at få en bred og folkelig debat om globaliseringen ud på de enkelte danske arbejdspladser. Hvordan det konkret skal ske rundt omkring i de seks byer, skal man finde ud af i den kommende tid.

International solidaritet

Uddannelse en vej ud af fattigdom

Eleverne fra LO-Skolens vinterskole har i år solgt pølser og malerier for at skaffe penge til en skole i Himalaya-bjergene, som må kæmpe for at få lov til at undervise så mange børn som muligt

Højt oppe i Himalaya-bjergene ligger landsbyen Baglungpani, som er et af de få steder i denne del af Nepal, hvor børn af ubemidlede forældre kan få en ordentlig skoleuddannelse.

Derfor kommer mange af de 320 elever på "Jana Jyoti Secondary School" langvejs fra. Nogle vandrer til fods hver dag, de heldigste kan bo gratis i skolens kostafdeling, hvor også lærerne og inspektøren – *Ganga Gahle* – bor.

Pengene til at huse kostelever er gaver fra befolkningen i lokalområdet og fra de turister, som besøger landsbyen, der ligger tæt ved den rute, som mange rygsækrejsende følger rundt om det store Annapurna-massiv midt i Himalaya. Men nu er der håb om, at der kan oprettes en

fond, hvis midler skal bruges til at betale for elever, hvis forældre ikke har råd til at sende deres børn i skole. Initiativet kommer fra Michael Rothe, der er underviser på LO-Skolen, og som har opretholdt forbindelsen til den nepalesiske skole, siden han selv lærte den karismatiske inspektør at kende under en rygsækrejse i Himalaya i 1991.

Eleverne på LO-Skolens vinterskole indsamlede i foråret 12.000 kr., som allerede er sendt til skolen i Nepal. Beløbet går bl.a. til tre projekter, som skolens lærere har udarbejdet. Og i det lille bjergrige land række pengene langt – der er nok til både at forbedre drikkevandsforsyningen, til at plante træer og reparere en mur og til at indkøbe borde og bænke til skolen.

Mange børn må arbejde

Men derudover er der også brug for penge til at hjælpe de børn – især piger – som gerne vil i skole, men som må arbejde, fordi forældrene har brug for dem i hjemmet eller i marken. Kun halvdelen af alle børn i området starter i 1. klasse. Derfor håber Michael Rothe, at fonden kan komme op at stå, så flere børn kan få en skoleuddannelse, som giver håb for fremtiden.

Han har fuld tillid til, at Ganga Gahle med de få midler kan skabe mirakler til gavn for sine elever. Som skoleleder er han en ihærdig kritiker af de nepalesiske uddannelsesmyndigheder, som han beskylder for at svigte børnene og de unge i landdistrikterne. – Men han er asketisk, ubestikkelig, principfast og tilhænger af ikke vold. Og han er fuldstændig overbevist om, at uddannelse er den vigtigste vej ud af fattigdom – både for den enkelte og for samfundet. Derfor vil han aldrig opgive kampen, siger Michael Rothe.

Vinterskolen er LO-Skolens almene højskolekursus, som varer fra januar til maj. Et fast punkt på skemaet er et solidaritetsprojekt, som både omfatter undervisning dansk bistandspolitik og forholdet til den 3. verden og et praktisk indsamlingsprojekt.

I 2000 har eleverne på vinterskolen rejst penge til skolen i Nepal dels ved at sælge pølser i baren på LO-Skolen og dels ved at holde auktion over de malerier og billeder, de selv har produceret under deres højskoleophold.

EXPO 2000

Kulturen gør indtryk på verdensudstillingen

LO's amtsformand i Sønderjyllands amt, Willy Sahl, har været i Hannover for at opleve EXPO-stemningen – men blev standset af kø ved "Fremtidens fabrik"

Selv om verdensudstillingen EXPO 2000 ikke har tjent så mange penge ind, som arrangørerne på forhånd havde håbet, kan der sagtens opstå flaskehalse af de samme dimensioner som i Disneyland Paris på en

varm sommerdag.

Det måtte LO's amtsformand i Sønderjyllands amt *Willy Sahl* sande, da han den sidste weekend i august besøgte det kæmpemæssige messeområde i udkanten af den nordtyske by Hannover.

Som fagforeningsmand var han fast besluttet på at opsøge den store fremtidspavillon, som giver et bud på, hvad det 21. århundrede vil bringe. Men forsøget måtte helt opgives, da det viste sig, at køen var så lang, at det ville tage 2-3 timer at komme indenfor. Og det var der trods alt ikke plads til i det komprimerede program.

Til gengæld besøgte han fagbevægelsens eget messeområde på EXPO, som drives i samarbejde mellem de tyske LO – DGB – og den internationale LO-organisation, Frie Faglige Internationale (ICFTU). Her er temaet "Fremtidens arbejde", som bl.a. illustreres gennem syv projekter fra hele verden, der tager fat i emner som faglige rettigheder, ligestilling og "Fremtidens fabrik". Han overværede bl.a. et flot danseshow, som i en række poetiske optrin viste glimt af en arbejdsdag, hvor trivsel og arbejdsglæde spiller en vigtig rolle.

For Willy Sahl var det samlede indtryk af EXPO 2000 særdeles positivt. – Der er stor forskel på en messe og en verdensudstilling. Man oplever virkelig, at det er de enkelte lande, der forsøger at præsentere sig selv bedst muligt. Det er noget helt andet end en almindelig messe, hvor det handler om, at virksomhederne er med for at sælge deres produkter, siger LO-amtsformanden.

Især de afrikanske stande gjorde indtryk på ham. Det er ikke den moderne og avancerede teknologi, der præger de enkelte stande, men eksempler på den kultur, som de enkelte nationer hver især er glade for og stolte af. I forhold til de kunstneriske udfoldelser fra det farverige kontinent er det ikke så let for den danske pavillon at markere sig, mener Willy Sahl. Dog noterer han, at Danmark er blandt de udstillere, der slår et slag for miljø og teknologi – som er et af hovedtemaerne på EXPO 2000 – bl.a. med en præsentation af danskfremstillede vindmøller.

– Verdensudstillingen er så afgjort et besøg værd. Men man skal forberede sig godt og vælge de pavilloner ud på forhånd, som man vil besøge. Ellers når man ikke ret meget på et par dage. Men man må altså være indstillet på nogen kødannelse ved de mest populære udstillinger, tilføjer Willy Sahl. Han rejste til Hannover som medlem af Erhvervscenter Sydjylland, hvor han er næstformand, men håber, at han kan nå at få endnu en mulighed for at komme til Hannover – for at indhente det for sømte – inden EXPO 2000 lukker den 31. oktober.

I dagene 3.-5. oktober sættes der ekstra fokus på arbejdsmarkedet og fremtiden. I serien af globale dialog-konferencer kommer turen til »Fremtidens arbejde – virksomhedernes sociale ansvar«. Der er plads til 1000 deltagere på konferencen, som blandt indlederne tæller forfatteren Salman Rushdie og ILO's generaldirektør Juan Somavia.

Nærmere oplysninger om aktiviteter på EXPO 2000 kan fås på fagbevægelsens egen hjemmeside www.expoge-werkschaften.de eller på telefon 0049 511 848 34 0. Expo 2000's hotline har tlf. nr. 0049 2000 og web-adressen: www.expo2000.de.

Læs også om Expo 2000 på FFI's hjemmeside www.icftu.org.

Fjernundervisning om arbejdsmiljø

Den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse – "Paragraf 9" – skal fra næste sommer udbydes som fjernundervisning.

Det er LO, FTF og Akademikernes Centralorganisation, som i fællesskab står for de grundlæggende arbejdsmiljøkurser, og de tre hovedorganisationer har nu aftalt et nyt koncept, som giver kursisterne mulighed for at gennemføre mere end halvdelen af paragraf 9-uddannelsen på i alt 37 timer som fjernundervisning.

Det betyder, at 1. og 5. kursusdag skal foregå på kursusstedet, hvor holdet møder underviseren, mens 2.-4. kursusdag afvikles på virksomheden via PC. Deltagelse i fjernundervisningen kræver dog, at deltagerne er fortrolig med tekstbehandling og brug af internet.

Paragraf 9-uddannelsen kan tilrettelægges som branchekurser eller med deltagere fra forskellige brancher. Der er også mulighed for at gennemføre interne kurser i virksomheden, i kommunen osv. Uddannelsen er målrettet samtlige medarbejdergrupper inden for otte brancheområder: Virksomheder generelt, bygge og anlæg, social og sundhed, industri, undervisning, transport, service og tjenesteydelser samt dag- og døgninstitutioner.

Den ny kursuskalender kan fås ved henvendelse til Paragraf 9-sekretariatet, Tegl - værksgade 27, 2100 København Ø, tlf. 39 16 01 00, www.paragraf9.dk.

Unge skal have svar direkte

Det skal være lettere for unge at få svar på deres spørgsmål om arbejdsmarkedet og om fagbevægelsen. Derfor vil LO indlede et forsøg med en servicetelefon – især for unge – hvor alle, der er i tvivl om forhold på deres arbejdsplads, eller hvilken fagforening de skal være medlemmer af, kan henvende sig og få et hurtigt og korrekt svar.

Forslaget kommer fra LO's og forbundenes styringsgruppe om medlemshvervning, og LO's hovedbestyrelse gav forleden grønt lys til at sætte forsøget i gang.

Baggrunden for initiativet er, at færre unge end tidligere melder sig i fagforening. Hovedårsagen kan meget vel være, at de ikke kender tilstrækkeligt til fagbevægelsens opbygning og struktur. En servicetelefon med ét bestemt nummer er den enkleste måde at oplyse på – især hvis nummeret gøres kendt gennem annoncekampagner, opslag mv.

Den ny telefonlinie skal være tilknyttet LO's ungdomsafdeling. Telefonpasserne skal kunne besvare de fleste generelle spørgsmål, men hvis der ønskes mere detaljerede oplysninger om overenskomster mv., skal der henvises til de respektive forbund.

Plakatsøjlen

Kommende aktiviteter

- 3-5/10 Global dialog om fremtidens arbejde, Expo 2000.
- 4-5/10 Esbjerg Højskole: Landsmøde for LO's amter og sektioner.
- 7-8/10 Ryttergården, Bornholm: Konference om Global solidaritet, lokal aktivitet arr. af AIF.
- 19/10 Esbjerg Højskole: Landsmøde for bestyrelsesmedlemmer fra tekniske skoler.
- 31/10-1/11 Esbjerg Højskole: VUC-konference.
- 1-2/11 LO's kulturkonference på LO-Skolen.
- 10-11/11 Gilleleje FerieCenter: Landsmøde LO Skolekontakt.
- 13-14/11 AMU-konference, Middelfart FerieCenter.
- 27-28/11 H.C. Andersen Hotel, Odense: Socialministeriets 6. konference om socialt truede grupper.
- 5-6/12 Hotel Nyborg Strand: Arbejdstilsynets konference om forebyggelse af arbejdsulykker.

LO-netværk skal sikre udvikling

LO's hovedbestyrelse har besluttet at oprette et netværk med repræsentanter for alle medlemsforbund, som i den kommende tid skal overveje nye muligheder for at udvikle fagbevægelsens organisation.

Det sker for at efterleve den handlingsplan, der blev vedtaget på LO-kongressen sidste år, hvor der var bred tilslutning til at iværksætte konkrete udviklingsprojekter f.eks. omkring demokrati, kommunikation og medlemservice.

Det ny netværk skal bestå af valgte og/eller ansatte fra de enkelte forbund, som overordnet skal arbejde for udviklingen af de enkelte organisationers interessevaretagelse både på nationalt og lokalt plan. Et vigtigt led i netværksarbejdet bliver at udveksle erfaringer på det organisatoriske område på tværs af fag og forbund.

Der var enighed om, at netværket skal etableres hurtigst muligt.

Ny kampagne mod arbejdsulykker

Der sættes fokus på nye metoder til forebyggelse af arbejdsulykker, når Arbejdstilsynet og Industriens Branchearbejdsmiljøråd op til jul inviterer til en stor konference om holdninger og barrierer for ulykkesforebyggelse. Det foregår på Nyborg Strand i dagene 5.-6. december, og alle med interesse for arbejdsmiljøspørgsmål er velkommen.

På konferencen vil eksperter og konsulenter præsentere 30 forskellige forebyggelsesmetoder inden for sikkerhedsledelse og sikkerhedspolitik. Blandt overskrifterne kan nævnes: Virksomhedens krav til leverandører og fremmede tjenesteydelser, træning i sikker adfærd, risikoanalyser, beredskabsplaner, økonomiske gevinster ved sikkerhed, tabsårsagsmodellen mv.

Der fremlægges resultater af en ny undersøgelse om holdninger og barrierer i forebyggelsesarbejdet. Desuden præsenteres en ny, intensiv kampagne for forebyggelse af arbejdsulykker i 2001, som planlægges i et samarbejde mellem Arbejdstilsynet og Industriens Branchearbejdsmiljøråd.

Tilmelding til konferencen skal ske ved henvendelse til Sekretariatet for ulykkeskonferencen, Arbejdstilsynet, Landskronagade 33, 2100 København Ø, tlf. 39 15 21 08.

Solidaritet med filippinske kvinder

To filippinske kvinder er inviteret som gæstetalere på dette års AIF-konference med temaet »Global solidaritet – lokal aktivitet«, som finder sted i weekenden 7.-8. oktober på Ryttergården på Bornholm.

Det er *Elizabeth Angsioco* og *Eva Maria Cayanan* fra organisationen Democratic Socialist Women of the Philippines, som også står for en workshop om filippinske kvinder i den uformelle sektor.

Et andet tema på konferencen er krænkelse af menneskerettigheder i forbindelse med udviklingsprojekter, som diskuteres med en repræsentant for organisationen Burma Issues. Desuden gennemgås Afrika-spillet, og filmen Slavepiskerens børn vises. Der sluttet af med debat om AIF's aktivitetsprogram for 2000-2002.

Nærmere oplysninger om konferencen kan fås ved henvendelse til Arbejderbevægelsens Internationale Forum, Nyropsgade 14, 1, 1602 København V., tlf. 33 69 11 40, www.aif.dk.

Gode tips om brug af Internet

NET-Medier lancerer i denne måned CD-rommen "NET-Guide fra Faglig.dk".

NET-Guide er et undervisningsprogram til de nye og lidt øvede brugere af Internet og postsystem, men som ikke rigtigt er kommet i gang, eller som gerne vil vide mere. På CD-rommen gives eksempler på, hvad internettet kan bruges til, og tips til informationsøgning. Derudover undervises der i de grundlæggende e-post-funktioner med udgangspunkt i NET-Dialog.

Guiden er udviklet som et supplement til den række af kommunikations- og uddannelses tilbud, som LO-forbundenes medlemmerne kan

finde på www.faglig.dk.

Den ny CD-rom koster 69 kr. inkl. moms og forsendelse. Den kan bestilles på www.faglig.dk og hos NET-Medier på telefon 33 18 43 00.

Lørdag den 23. september kl. 14.00 sender DR1 programmet "Verdens mindste flygtninge". Programmet er produceret af NET-Produktion og tilrettelagt af Line Fabricius og Erik Valeur.

De to journalister sætter fokus på det problem, at danske asylmyndigheder ikke altid tager særlig hensyn til børnene. Selv om det er i strid med alverdens konventioner, behandles de på samme måde som voksne asylsøgere.

Alle børn under 18 år er juridisk set mindreårige, men i Udlændingestyrelsen er det begrænset, hvor store hensyn man tager til deres unge alder, fremgår det af udsendelsen.

"Verdens mindste flygtninge" genudsendes på DR 1 onsdag den 27. september kl. 14.30.

Månedens indlæg

Uddannelse og indflydelse er vejen til et bedre arbejdsliv

Af LO-sekretær Harald Børsting

Et mere demokratisk og udviklende arbejdsliv for alle medarbejdere. Det har lige fra starten været visionen bag LO's projekt "Det Udviklende Arbejde".

Gennem de seneste år har DUA-ideen bredt sig til store dele af arbejdsmarkedet og sat gang i mange eksperimenter, som har sikret den enkelte større indflydelse og bedre arbejdsindhold i dagligdagen.

Men når DUA-tankegangen sættes i system og prøves mere videnskabeligt af på såvel private som offentlige arbejdspladser fordelt over hele landet – kan visionerne så leve op til virkelighedens krav?

Ja, det kan de i allerhøjeste grad, og det er nu også slået fast med det særlige USR-projekt, hvor 20 virksomheder over en tre års periode har sat fokus på sammenhængen mellem Udvikling, Samarbejde og Resultater. Projektet er formelt afsluttet, men reelt lever det videre på arbejdspladserne – ikke som forsøg, men som en del af hverdagen.

De endelige rapporter fra USR-projektet dokumenterer, at medarbejderne i kraft af processen har fået et bedre og mere tilfredsstillende arbejdsliv. Og det væsentlige er, at det også gælder de grupper, som har det mest belastende arbejde i hverdagen, og som ikke i forvejen har været tilgodeset, når det gælder uddannelses- og opkvalificeringsmuligheder.

Ved både at satse på udvikling og samarbejde har USR-projektet forsøgt at realisere den "uddannelsestrekant", LO har udviklet som en del af DUA-konceptet. Det centrale omdrejningspunkt er sammenhængen mellem trekantens tre "ben": Uddannelse, intern læring og jobudvikling. Ved samtidig at satse på organisatoriske og kvalifikationsmæssige forandringer på arbejdspladserne kan medarbejderne sikres et reelt

kompetenceløft.

Den samlede konklusion på USB-projektet viser helt entydigt, at DUA-konceptet har et stort potentiale, når det omsættes på den rigtige måde – tilpasset den enkelte arbejdsplads. Især kan der opnås store resultater, når medarbejdere og ledelse i fællesskab går sammen og formulerer deres behov og tager ejerskab.

Gennem ændrede rammer for dialog, læreprocesser og konkrete initiativer er der åbnet nye muligheder for forandringer på arbejdspladserne. Medarbejderinddragelse og ejerskab til forandringer er blevet sat i centrum.

Det har været et mål i sig selv at få udviklet nye læringsformer, metoder og god praksis, som kan hjælpe arbejdspladsens involverede i projektet til at forme og styre processen med DUA.

Erfaringerne fra USB-projektet viser, at tiden nu er inde til at tage et afgørende skridt i retning af en større demokratisering af arbejdet på den enkelte arbejdsplads. Det skal ske ved at tage udgangspunkt i den enkelte medarbejders behov for uddannelse og udvikling i modsætning til tidligere, hvor arbejdspladsernes tilgang til uddannelse og udvikling især har været præget af, at de overordnede uddannelsesbehov er »tænkt ned« over medarbejderne.

En virkelig demokratisering indebærer, at man i højere grad tænker uddannelse og udvikling med udgangspunkt i medarbejdere og arbejdsgrupper på den enkelte arbejdsplads.

I den proces må man give den enkelte medarbejder et langt større personligt ansvar for sin egen uddannelse og udvikling. Det drejer sig om at bearbejde hele den sammenhæng, som uddannelsesaktiviteterne på en virksomhed indgår i.

Det helt afgørende er at sikre balancen mellem en tilpasning af den enkelte medarbejders udviklingsbehov, virksomhedens behov og fællesskabets behov.

De gode erfaringer fra USB-projektet skal bruges. Og det er op til os i fagbevægelsen at tage de initiativer, der skal til for at fastholde resultaterne og fortsætte indsatsen for at sikre et udviklende arbejde for alle – til gavn for fællesskabet.

I serien "Nye læringsformer i arbejdslivet" – om USB-projektet – er netop udsendt:

"Virksomhederne: Læring og udvikling i arbejdet" – 2. delrapport. Af Steen Høyrup og Christian Kjærsgaard.

"Transnational erfaringsudveksling – USB-projektet i transnationalt perspektiv" – 3. delrapport. Af Steen Høyrup.

USB-Arbejdspladstermometer.